

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія професійно-педагогічної підготовки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Код дисципліни	ОК 2
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент, що формує загальні компетентності
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	практичні (семінарські) заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Біліченко Тетяна Михайлівна , доктор філософії, викладач вищої кваліфікаційної категорії
Контактний телефон	0668377077
Е-mail:	tatbil0377@gmail.com
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czk-prof-esijno-pedagogichnoyi-pidgotovky/bilichenko-tetyana-myhajlivna/
Консультації	Четвер 14.00-15.00

1. Анотація курсу

Місце освітнього компонента (ОК) в ОПП:

Вивчення навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» посідає особливе місце в процесі підготовки фахового молодшого бакалавра у закладах фахової передвищої освіти, сприяє адаптації першокурсників до умов навчання у фаховому передвищому педагогічному закладі освіти, свідомому і активному їх включенню до самостійної навчальної, наукової, громадської діяльності, має забезпечити початкову підготовку до проходження педагогічної практики.

Програма курсу передбачає теоретичне ознайомлення студентів з основами педагогічної професії, особливостями педагогічної діяльності.

Обов'язковий освітній компонент «Вступ до спеціальності» є обов'язковою складовою ОПП «Початкова освіта» та спрямований на формування загальних компетентностей здобувачів фахової передвищої освіти.

Запропонована робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Початкова освіта» підготовки фахових молодших бакалаврів, стандарту фахової передвищої освіти, навчального плану дисципліни за спеціальністю 013 Початкова освіта з урахуванням особливостей організації освітнього ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О.Довженка» та у відповідності до рівня необхідних знань для професійної діяльності або продовження навчання у закладі вищої освіти.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в тому, щоб озброїти студентів знаннями про сутність та особливості педагогічної діяльності, ознайомити зі структурою педагогічного закладу фахової передвищої освіти, видами навчальних занять у закладі фахової передвищої освіти, особливостями самостійної та наукової роботи студентів, основними компетностями педагога, особливостями професійно-педагогічної комунікації, сформувати вміння вчитися, потяг до самоосвіти та самовиховання протягом життя.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

1. Ознайомити студентів з актуальними проблемами фахової передвищої освіти в Україні, сутністю Болонського процесу, його метою та завданнями.

2. Ознайомити зі змістом та основними формами навчання у закладі фахової передвищої освіти.

3. Сформувати знання про структуру, зміст, характер і специфіку майбутньої професійної діяльності; значенням педагогічної професії в сучасному суспільстві.

4. Розкрити шляхи формування культури педагогічного спілкування; сформувати у студентів загальне уявлення про педагогічну творчість як невід'ємну складову професійної майстерності майбутнього педагога.

5. Озброїти студентів знаннями про наукову організацію праці студента; дати уявлення про важливість самоосвіти та самовиховання майбутнього педагога протягом життя.

Предметом курсу є розкриття особливостей організації педагогічного процесу у закладі фахової передвищої освіти; розуміння особливостей діяльності педагога зі спеціальності 013 «Початкова освіта»

Вивчення ОК «Вступ до спеціальності» формує у здобувача фахової передвищої освіти низку компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК1 Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.

СК3 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК4 Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі

СК14 Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Очікувані результати. Відповідно до Національної рамки кваліфікацій (2011) результати навчання становлять сукупність компетентностей, що виражають знання, розуміння, уміння, цінності, інші особистісні якості, які набув студент після завершення освітньої / навчальної програми або її окремого компонента.

Програмні результати навчання

РН1 Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.

РН2 Дотримуватись нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.

РН15 Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

На вивчення курсу відводиться 90 годин (3 кредити). Програма складається з трьох змістових модулів:

- 24 години лекційного курсу

- 28 годин лабораторних і практичних занять;

- 38 годин самостійної роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: педагогіка, психологія, основи наукових досліджень, основи педагогічної майстерності.

2. Організація навчання

Методи навчання

Освоєння курсу «Вступ до спеціальності» передбачає застосування репродуктивних, пояснювально-ілюстративних, проблемно-пошукових, аналітичних та творчих методів навчання. Методи навчання: традиційні методи: словесні (лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія), наочні (презентація, демонстрація, спостереження), практичні (ділова та рольова ігри, моделювання педагогічних ситуацій, вправи); інтерактивні методи («мозковий штурм», «мікрофон», кейс-метод). Методи СРС: написання есе, підготовка Play портфоліо, робота з електронною бібліотекою, вправи, самостійна робота студентів з різними джерелами інформації (нормативні документи, підручники, науково-методичні статті). Дистанційні методи навчання: метод індивідуалізованого навчання, навчання з освітніми ресурсами (освітня платформа Google Classroom), телекомунікаційні методи (Zoom-конференції, зустрічі у Google Meet, робота у Telegram).

Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів (СРС)
	лекції	лабораторні/ практичні	
Змістовий модуль 1. Фахова передвища педагогічна освіта в Україні			
Тема 1. Система освіти в Україні.	2	2	4
Тема 2. Сучасна фахова передвища та вища педагогічна школа в Україні.	2	2	2
Тема 3. Зарубіжний досвід професійної підготовки педагогів	2	2	4
Змістовий модуль 2. Організація освітнього процесу в педагогічному закладі фахової передвищої освіти			
Тема 4. Зміст і організація навчального процесу у фаховому передвищому педагогічному закладі освіти	2	2	2
Тема 5. Організаційно-педагогічні засади практичної підготовки майбутнього вчителя початкових класів	2	2	4
Тема 6. Самостійна та науково-дослідна робота студентів у системі професійної підготовки. Поняття академічної доброчесності.	2	2	4
Змістовий модуль 3. Професійне становлення фахівців початкової освіти, їх професійне спілкування та самовиховання			

Тема 7. Педагогічна діяльність, особливості її організації	2	4	2
Тема 8. Педагогічна професія і особистість учителя початкових класів	2	2	2
Тема 9. Педагогічне спілкування його структура, функції, стилі.	2	2	4
Тема 10. Професійне самовиховання в системі підготовки майбутнього педагога	2	2	4
Тема 11. Особистісно-професійні вимоги до фахівця початкової школи.	2	2	2
Тема 12. Заклад загальної середньої освіти як основне місце професійної діяльності майбутнього вчителя початкових класів	2	4	4
Разом за семестр: 90	24	28	38

3. Система оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється практично постійно за всіма видами робіт: виконання практичних завдань, усні відповіді, контрольне тестування, виконання творчих робіт, загальна активність на заняттях тощо.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль – здійснюється у ході повсякденної навчальної діяльності студентів: відвідування практичних занять та робота на них; виконання завдань самостійної роботи;

- підсумковий контроль – здійснюється після завершення вивчення курсу: залік.

Використовуються такі методи перевірки:

- методи усної перевірки результатів навчання – бесіда, виступ, пояснення;
- методи письмової перевірки результатів навчання – творчі завдання, тестування.

Письмовий контроль проводиться у формі виконання студентами письмових завдань самостійної роботи. Усний контроль проводиться у формі співбесіди зі студентом, наприклад, під час презентації виконання домашнього завдання.

Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

Якщо студент із поважних причин пропустив заняття, для відпрацювання матеріалу йому пропонується виконання практичного завдання, проводиться усна співбесіда.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується із загальної кількості набраних балів за результатами поточного контролю та заліку.

Оцінювання кожного виду роботи (наявність конспекту, виконання практичних робіт, написання модульних робіт, виконання самостійної роботи, залік) студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 5-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; уміє ставити та розв'язувати проблеми. Студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував власні завдання або питання для групового обговорення.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача. Студент, виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив певну активність, запропонував завдання або питання для групового обговорення
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних педагогічних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно. Студент, виконав завдання номінально, без творчого підходу
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані вміння та навички. Студент, не виконав завдання. У таких випадках студенту надається можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Вступ до спеціальності» ґрунтується на **компетентнісному підході**.

Навчальні досягнення майбутніх вчителів початкових класів закладу загальної середньої освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (захист практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання, оцінка за виконання практичних робіт), модульна контрольна робота, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота					СРС			Підс. контроль
Наявність консп.	Практичні заняття				Модульний контроль			залік
	1-14				1	2	3	1
	ВК: 0,45				ВК: 0,2			ВК: 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка	
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано <i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	5,00	100		
	4,95	99		
	4,90	98		
	4,85	97		
	4,80	96		
	4,75	95		
	4,70	94		
	4,65	93		
	4,60	92		
4,55	91			
4,51	90			
B	4,01- 4,50	82-89	4	<i>Добре</i> – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та
	4,50	89		
	4,43	88		

	4,36	87		<p>навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	4,29	86		
	4,22	85		
	4,15	84		
	4,08	83		
	4,01	82		
C	3,50-4,00	74-81	4	<p><i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	4,00	81		
	3,92	80		
	3,85	79		
	3,78	78		
	3,71	77		
	3,64	76		
	3,57	75		
3,50	74			
D	2,86-3,49	64-73	3	<p><i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».</p>
	3,49	73		
	3,42	72		
	3,35	71		
	3,28	70		
	3,21	69		
	3,14	68		
	3,07	67		
	3,00	66		
	2,93	65		
2,86	64			
E	2,51-2,85	60-63	3	<p><i>Задовільно</i> – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається</p>
	2,85	63		
	2,73	62		

	2,62	61			нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	2,51	60			
FX	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
F	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті.

5. Інформаційне забезпечення

Рекомендована література

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1. Державний стандарт базової середньої освіти: Кабінет Міністрів України: Постанова Кабінета Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/ (дата звернення: 25.08.2024).
2. Державний стандарт початкової освіти: Постанова Кабінета Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87(у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.08.2024).
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 28.08.24)
4. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> (дата звернення 28.08.24)
5. Конвенція про права дитини. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text (дата звернення: 25.08.2024).
6. Концепція Нової української школи. URL : <https://mon.gov.ua/ua>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 28.08.24)
8. Про загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 01.05.2024)
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи : наказ МОН № 283 від 23.03.2018 р. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/60372/ (дата звернення: 01.05.2024).
10. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225. URL <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 12.09.2024).
11. Типові освітні програми. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

Основна:

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка. Навчальний посібник. Львів : “Новий Світ-2000”, 2020. 567 с.
2. Басюк Н.А. Вступ до спеціальності: методичні рекомендації до практичних занять. - Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, Жмтомир. 2021. 56 с
3. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. 4-те вид., стереотип. Київ: Академвидав, 2012. 616 с.
4. Бути вчителем: навчально-методичний посібник з курсу „Вступ до спеціальності” / укладач О.В. Більська. Вінниця: ТД «Едельвейс и К», 2012. 296 с.
5. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти / за ред.: Н.І. Яковець. Ніжин: НДПУ, 2003. 89с.
6. Косташук О.І. Вступ до спеціальності «Початкова освіта»: навч.-метод посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2019. 90 с.
7. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 168с.
8. Мешко Г.М. Вступ до спеціальності: навч. посіб. Київ, 2010. 200с.
9. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. вид. 3-тє, перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2005. 168 с.
10. Яковець Н.І., Аніщенко О.В. та ін. Вступ до спеціальності: Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних закладів освіти. Ніжин, 2003. 199с.

Додаткова:

1. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освіт- нім ступенем «Бакалавр» спец. 013 «Початкова освіта» / Л. В. Задорожна- Княгницька, І. Б. Тимофєєва. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
2. Комплексний підхід до фахової підготовки сучасного вчителя початкових класів: монографія / За наук. ред. М.С. Вашуленка. Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. 312 с.
3. Лавринченко Н. М. Проблеми і перспективи реформування освіти України на компетентнісних засадах Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2017. Вип. 1 (33). С. 10–17.
4. Лаппо В.В. Основи педагогічних досліджень: Навчально- методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2016. 284 с.
5. Навчально-дослідна робота у вищих педагогічних навчальних закладах : навчально-методичний посібник / укладачі В. П. Зінченко, В.Б. Харламенко, І. М. Коренева. Глухів: РВВ ГДПУ, 2006. 78 с.
6. Нова українська школа : poradnik для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.
7. Савченко О. Дидактика початкової освіти: підруч. Київ Грамота, 2012.
8. Скворцова С. Професійна компетентність учителя початкових класів. *Початкова освіта*, 2011. № 32.
9. Стецюк К.В. Педагогічна культура викладача в контексті вимог Болонського процесу. URL: http://lp.edu.ua/Institute/IGS/IPP/WebRC/issues/Stetsyuk_Syedashova.htm
10. Толочко С.В. Структурно-системний аналіз визначення сучасних ключових компетентностей у світі. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»* № 5(25), 2018. С. 36-42.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка URL : <https://libr.gnpu.edu.ua/>
2. Бібліотека українських підручників URL : <https://pidruchnyk.com.ua/>
3. Болонський процес. Документи і матеріали /Укладачі: Луців Б. Л., Кустовська О. В., Гирила О. М. *Електронна бібліотека підручників* URL : <http://studentam.kiev.ua/content/view/793/103/> (дата звернення 28.08.24)
4. Болонський процес. *Вища освіта*. URL : <http://vnz.org.ua/bolonskyj-protses>
5. Болонський процес в Україні. *Освітній портал*. Болонський процес у документах і фактах. Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д. та ін. URL : http://aau.edu.ua/up/docs/bologna/bol_pr_in.pdf (дата звернення 28.08.24)
6. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL : <https://dnpb.gov.ua/ua/>
7. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: URL: <http://www.nbu.gov.ua>
8. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном. URL: <http://www.osvita.org.ua/>
9. Всеосвіта. URL : <https://vseosvita.ua>
10. Електронні підручники для Нової української школи. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/810>
11. Нова українська школа. URL : <http://nus.org.ua/>
12. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
13. Безкоштовний онлайн-курс «Соціальне навчання та взаємодія в закладі освіти: навчання через гру для успішного майбутнього». URL: <https://www.futurelearn.com/courses/social-learning-collaboration-in-school-ukrainian>